

INMENGING IN PRIJSBELEID UNILEVER

De Chinese economie is en blijft in essentie een centraal geleide economie. Zo ondervond Unilever.

TEKST: BERT VAN DIJK
(FREELANCECORRESPONDENT IN SHANGHAI)

De Chinese premier Wen Jiabao wond er tijdens een recent werkbezoek aan de provincie Zhejiang geen doekjes om: "Het stabiel houden van prijzen is de topprioriteit van het huidige macro-economische beleid." De regering is uitermate bezorgd over snel stijgende prijzen in een groot aantal sectoren. Met renteverhogingen en verplichtingen voor banken om steeds grotere reserves aan te houden, probeert 'Peking' de oververhitte huizenmarkt al een tijdje in bedwang te houden. Dergelijke maatregelen hebben vooral effect op lokale Chinese consumenten en bedrijven. Datzelfde geldt voor de prijsplafonds die de overheid instelt voor bijvoorbeeld benzine en gas.

NERVEUZE AUTORITEITEN

Sinds kort krijgen echter ook beursgenoteerde westerse bedrijven direct te maken met de consequenties van het prijsstabiliserende beleid van de Chinese regering. Zo maakte was- en levensmiddelenconcern Unilever zich op om per 1 april de prijzen voor een groot aantal consumentenproducten te verhogen. Het concern wilde met de prijsstijgingen van 5 à 15 procent de opgelopen grondstoffenkosten verdisconteren in de prijs voor de eindconsument. In Europa en de Verenigde Staten is dat geen probleem. Daar ligt het mandaat voor dergelijke prijsverhogingen bij het management van het bedrijf. Tot voor kort gold dat ook in China, maar de nervositeit bij de Chinese autoriteiten is inmiddels zo hoog

opgelopen dat ze sinds kort ingrijpen in de bedrijfsvoering van buitenlandse beursgenoteerde ondernemingen.

Toen Chinese consumenten lucht kregen van geruchten over de ophanden zijnde prijsverhogingen, bestormden ze grote supermarkten om nog zo veel mogelijk wasmiddel en tandpasta in te slaan voordat de prijsverhogingen zouden ingaan. De panniekverkoop in steden als Peking en Sjanghai leidden al snel tot lege schappen in grote lokale en internationale supermarktketens.

Dat was voor de Chinese overheid aanleiding om aan Unilever en branchegeenoten te 'vragen' voorlopig af te zien van het verhogen van de prijzen. Hogere prijzen zijn in het huidige klimaat te gevoelig en historisch gezien een bron van sociale onrust geweest. Het overheidsverzoek, volgens Unilever voor het eerst, werd door het concern ingewilligd. Waarom Unilever dat heeft gedaan en of er sancties aan vastzaten

als het concern dat niet zou doen, blijft onduidelijk omdat Unilever dat niet wil vertellen.

MET GEBOEIDE HANDEN

Unilever's buiging voor de Chinese overheid is opmerkelijk omdat het concern toestaat dat een lokale overheid direct ingrijpt in de bedrijfsvoering om een macro-economisch probleem in de economie aan te pakken. In de toch al extreem concurrerende Chinese markt voor wasmiddelen ontleent 'Peking' Unilever in feite een instrument om de winstmarges op peil te houden.

Unilever benadrukt dat de prijsverhogingen zijn uitgesteld en dat van afstel geen

sprake is, maar toch maakt het ingrijpen van de overheid duidelijk dat in China nog altijd lang geen sprake is van een totaal vrije markt. Voorlopig zal het overheidsingrijpen waarschijnlijk geen noemenswaardig effect hebben op de totale concernwinst van Unilever, maar aandeelhouders van Unilever en in de toekomst misschien van andere consumentenbedrijven doen er goed aan te beseffen dat in China het management bij sommige beslissingen met geboeide handen zit.

In het algemeen is prijsbeleid het terrein van het management, maar in sommige landen is dat lang niet altijd het geval, zo blijkt in China. En dat zal voorlopig ook nog wel even zo blijven, want de inflatie in China is nog allerminst onder controle en heeft al geleid tot een dalend consumentenvertrouwen. ■